

NEDELJA

16 SEPT 2016 BR.272

DEO PUBLICISTIČKE AKTIVNOSTI NACIONALNOG NAFTNOG KOMITETA SRBIJE

www.wpcserbia.rs

MALO MESTA ZA NOVU NAFTU

**Još 2 miliona barela na dan iz Rusije
do 2025**

Iz Kašagana 150.000 bd od oktobra

Nigerija 500.000 bd narednih dana

Libija još 300.000 bd za mesec dana

Iran dodaje 300.000 bd...

SADRŽAJ:

NAFTA:

- Dodatih 2,1 miliona barela nafte do 2025. godine iz ex-SSSR regiona.....[OVDE](#)
- Nigerija, Libija, Iran..... [OVDE](#)
- Transjeft: Od 2018. izvoz nafte samo preko ruskih luka.....[OVDE](#)
- Sumorne prognoze IEA.....[OVDE](#)
- Saudijska Arabija preuzela tron od SAD u proizvodnji nafte.....[OVDE](#)
- Kašagan ponovo u pogonu u oktobru.....[OVDE](#)
- Optužnica: Lula glavni boss korupcijske afere oko Petrobrasa.....[OVDE](#)
- Venecuelanska kompanija plaća penale na uvoz nafte!.....[OVDE](#)
- Shell otvorio svoje najdublje polje u Meksičkom zalivu.....[OVDE](#)
- Evropski naftni i trgovački kolosi plasiraju prljava goriva na tržište Afrike.....[OVDE](#)

GAS:

- Linde odustaje od spajanja s američkim Praxairom.....[OVDE](#)
- Ruski ministar: U oktobru potpisivanje sporazuma za Turski tok sa Turskom.....[OVDE](#)
- Bivši direktor u Gaspromu novi premijer Jermenije[OVDE](#)

REGION:

- Vlada FBiH: Inina ponuda za Energopetrol „smešna i mizerna“[OVDE](#)
- Crna Gora potpisala: Kreće istraživanje nafte u Jadranu[OVDE](#)

Crude Oil Brent Sept 16 2016 0650 GMT - 46.20 Livecharts.co.uk

Dodatnih 2,1 miliona barela nafte do 2025. godine iz ex-sovjetskog regiona

LONDON - Zemlje bivšeg Sovjetskog saveza bi trebalo da do 2025. godine imaju u pogonu nova 24 ključna naftna i gasna projekta, prvenstveno u Rusiji i izbace na svetsko tržište dodatnih 2,1 miliona barela nafte i 10,4 milijarde kubnih stopa prirodnog gasa na dan, stoji u najnovijem pregledu konsalting firme **GlobalData**. U izveštaju se navodi da će te zemlje na ove projekte utrošiti 148,1 milijardu dolara. Među važna otkrivena, a još ne razvijena nalazišta GlobalData izdvaja depozit Pobeda (130 mt nafte i 499 mlrd m³ gasa) u ruskom Zapadno-sibirskom basenu i Abšeron (350 mlrd m³ gasa i 45 mt kondenzata gasa) u Kaspijskom podmorju Azerbejdžana.

Procenjuje se da će Rusija investirati između 2016. i 2025. godine 31,7 milijardi dolara na svoje projekte, od kojih će samo u Gaspromovo gigantsko polje Kovjktinskoje (2,5 biliona m³ gasa i 86 mt kondenzata gasa) biti investirano 6 milijardi dolara. Inače, devet projekata pripada ruskom naftnom kolosu Rosnjeft, a Lukoil i Gasprom imaju po tri. Ipak, Gaspromovi projekti će imati najveći novi potencijal do 2025. sa ukupnom proizvodnjom nafte i gasa od dodatnih 1,7 miliona barela ekvivalenta nafte na dan.

Transnjeft: Od 2018. izvoz nafte samo preko ruskih luka

MOSKVA - Rusija će prekinuti izvoz naftnih proizvoda iz inostranih luka na Baltiku do 2018., rekao je čelnik Transnjefta Nikolaj Tokarev, podnoseći u ponedeljak izveštaj predsedniku Vladimiru Putinu. Kako je saopšteno iz Kremlja, Tokarev je rekao da će izvoz sirove nafte preko ne-ruskih luka pasti na 5 miliona tona ove godine, sa 9 mt u 2015., da bi do 2018. potpuno prestao. „Transportovaćemo preko sopstvenih luka, gde imamo višak kapaciteta“, dodao je on. **Reuters** navodi da će ovo zadati veliki udarac prihodima od tranzita nafte baltičkim državama, a i zadati udarac i najvećem svetskom trgovcu nafte, kompaniji Vitol, koja je operater tranzitne luke Ventspils u Letoniji.

Sumorne prognoze IEA

LONDON - Tržište nafte ostaće prezasićeno još barem u prvoo polovini 2017. godine, ističe u ponedeljak Međunarodna agencija za energetiku (IEA) u ovonedeljno dopuni pregleda naftnog tržišta.

IEA pri tom ukazuje da se potrošnja nafte u svetu usporava brže nego što se ranije procenjivalo.

Nigerija, Libija, Iran...

BEČ – Agencije javljaju da bi Nigerija mogla da već narednih dana vrati na tržište više od pola miliona barela na dan. S druge strane, Libija želi da kroz četiri nedelje udvostruči svoj output na 600.000 bd i dostigne 950.000 bd do kraja godine. Iz Teherana stižu informacije da Iran nastoji da doda svojoj proizvodnji još 300.000 bd. Portal **SeekingAlpha** konstatuje da će se ovo desiti bez obzira na ishod alžirskog sastanka o zamrzavanju

NIS **ULTRA D**

PREMIJUM EVRO DIZEL

ZAŠTITA MOTORA BEZ KOMPROMISA

ULTRA D JE EVRO DIZEL BORIVO PREMIJUM KVALITETA PROIZVEDENO PO NAJVIŠIM SVETSKIM STANDARDIMA. DBOGAČENJE JE VRHUNSKIM SASTOJECIMA TAKO DA ŠTITI MOTOR, ČUVA GA OD NEČISTOĆA I KOROZIJE.

www.ultragoriva.rs

Saudijska Arabija ispred SAD u proizvodnji nafte

PARIZ - Saudijska Arabija ponovo je zauzela poziciju najvećeg svetskog proizvođača nafte, preuzimajući tron od SAD-a, prenosi **Bloomberg** informaciju iz ovonedelnog pregleda naftnog tržišta Međunarodne agencije za energetiku (IEA). Dok je Saudijska Arabija od maja proizvodnju povećavala s dodatnih 400.000 barela dnevno (bd) iz svojih *low-cost* naftnih polja, istovremeno je oko 460.000 barela dnevno *high-cost* proizvodnje ugašeno u SAD-u. SAD su bile najveći svetski proizvođač sirovih i drugih tečnih ugljovodonika od aprila 2014. godine, podseća Bloomberg. Prema IEA, saudijska proizvodnja se povećala na 10,65 miliona bd u julu, pre nego što će se smanjiti na 10,6 miliona u avgustu.

ČISTA ENERGIJA

Kašagan ponovo u pogonu u oktobru

ASTANA - Proizvodnja nafte iz Kazahstanskog kaspiskog mega polja Kašagan biće obnovljena 23. oktobra, saopštio je u sredu v.d. ministar energije te zemlje Kanat Bozumbajev. S tim u vezi, **Financial Times**, piše da se ovaj, jedan od najvećih i najskupljih naftnih projekata na svetu, razvijao 16 godina i odneo više od 50 milijardi dolara investitorima, da bi u međuvremenu imao nekoliko „lažnih startova“. Trebalo je da počne

proizvodnju pre ravno deset godina, ali je u seriji to odlagano, uz masivna prekoračenja troškova i tehničke probleme. Ipak, radi se o polju proizvodnog potencijala od 370.000 barela na dan, što bi se moglo naći na prezasićenom svetskom tržištu već za godinu dana, dodaje londonski poslovnjak. Projekat zajedno razvijaju Royal Dutch Shell, Total, ExxonMobil, Eni i vlada Kazahstana, pod komandom italijanskog naftnog kolosa. Wood Mackenzie, međutim, sumnja u zvanične cifre o proizvodnom potencijalu. Ovaj konsultant ne očekuje da Kašagan proizvodi u 2017. više od 154.000 barela na dan, a 300.000 bd tek dvadesetih godina ovog veka. Geološke rezerve Kašagana procenjuju se na 4,8 milijardi tona nafte. Ukupne naftne rezerve dostižu 38 milijardi barela, od kojih se deset milijardi barela smatra dostupnim za proizvodnju. Rezerve prirodnog gasa u polju iznose preko bilion kubnih metara, piše agencija **Trend**.

LUKOIL "ECTO Diesel".
Navikni se da budeš snažniji.

PORSCHE

PREPORUČUJE

Optužnica: Lula bio glava korupcionaške afere oko Petrobrasa

BRAZILIJA - Brazilski tužiocu optužili su u sredu bivšeg predsednika Luisa Injasija Lula da Silvu da je bio „glavni šef“ velike korupcionaške šeme u državnoj naftnoj kompaniji Petrobras. Tužilac je naveo da putem ove političke mahinacije izazvani gubici od 42 milijarde reala (12,6 milijardi dolara), od čega je direktno na mito Luli isplaćeno 3,7 miliona reala (1,11 miliona dolara). Lulini advokati odbranu zasnivaju na tvrdnji da je proces deo igre da se ovom 70-godišnjem, verovatno i dalje najpopularnijem političaru u

Brazilu, onemogućiti kandidovanje za šefa države na izborima 2018. godine. Tokom dvogodišnje istrage, pod bizarnim imenom *Carwash Operation*, tužba tvrdi da je ustanovila način na koji su Lulini ljudi iz Radničke partije i drugi saveznici sklapali naduvane ugovore sa inženjerskim kompanijama koje su radile za Petrobras u zamenu za finansiranje partija i mita. Istraga je prošlog meseca indirektno omogućila i otvaranje procesa utvrđivanja odgovornosti Luline naslednice na mestu šefa države, Dilme Rusef za navodna kršenja pravila trošenja budžetskih sredstava, prenosi *Reuters*.

Venecuelanska kompanija plaća penale na uvoz nafte!

KARAKAS - Venecuelanska državna naftna kompanija PDVSA moraće na kraju da plati 130 miliona dolara više zbog kašnjenja sa isplatom kompaniji BP za uvezenu sirovu naftu, javlja *Reuters* pozivajući se na uvid iz internih dokumenata. Proizvodnja nafte u Venecueli pašće ove godine na najniži nivo u poslednjih 14 godina, iako je ta zemlja vlasnik jednih od najvećih rezervi te sirovine. PDVSA je usled toga bila prinuđena na sve veći uvoz, kako bi tom naftom razblažila svoju ekstra tešku sirovu naftu. Kompanija je stoga u martu prvi put naručila naftu od BP-a dobivši tender za koji bi trebalo da plati 231 milion dolara, ili oko 31 dolar po barelu. Međutim plaćanja su kasnila čak mesecima, zbog čega BP nije mogao da na vreme istovari kargo sa svojih tankera, što je samim tim podiglo cenu nafte jer je britanska kompanija morala da plaća prevoznicima zadržavanje plovila na otvorenom moru.

Shell otvorio svoje najdublje polje u Meksičkom zalivu

LONDON - Royal Dutch Shell počeo je proizvodnju nafte iz najdubljeg polja koje je svojevremeno probio sa famozne platforme Deepwater Horizon, koja je eksplodirala 2010. godine ubivši 11 radnika i razlila u vode Meksičkog zaliva 5 miliona barela sirove nafte. Aktiviranje polja Stones, 200 milja južno od Nju Orleansa i 1,8 milja ispod površine mora, moglo bi da pomogne čelniku Shell-a, Ben van Beurden-u da obezbedi za sebe godišnji bonus, vezan za kompletiranje novih velikih projekata kompanije, piše **Guardian**. Novine pišu da to neće biti lako i podsećaju da su na poslednjoj godišnjoj skupštini mnogi od akcionara zatražili ukidanje bonusa izvršnom direktoru, upravo zbog insistiranja na projektima poput Stonesa, koji štete globalnoj klimi i istovremeno zahtevali veća ulaganja u obnovljive izvore. Van Beurden je posle toga priznao da se ne može očekivati zadržavanje rasta globalne temperature ispod 2 stepena Celzijusa, ako se spale sve rezerve fosilnih goriva.

Evropski naftni i trgovački kolosi plasiraju prljava goriva na tržište Afrike

LONDON - Velike evropske naftne kompanije i trgovci berzanskim robama koriste niske regulatorne standarde kvaliteta goriva u afričkim državama da bi tamo plasirali visoko zagađujuća goriva koje nikada ne bi mogli da prodaju na evropskim pumpama, pokazuju saznanja iz jednog novog izveštaja. Švajcarski trgovački kolosi Trafigura i najveći svetski trgovac naftom Vitol su među kompanijama optuženim da izvoze tzv. dizel „afričkog kvaliteta“, umešavajući proizvode u svojim rafinerijama u Evropi da bi sastavili goriva sa nivoima sadržaja sumpora koji su nekada i na stotine puta iznad granice određene za tržište Evrope, stoji u izveštaju koji je švajcarska NVO Public Eye izradila posle tri godine istraživačkog rada. Vitolov promet je prošle godine iznosio 270 milijardi dolara. Njen vlasnik Ian Taylor je veliki donator britanskih Torijevaca a ovog leta je odbio da prihvati viteško odligovanje od vladajućih Laburista, piše Guardian Iako to ne stoji u izveštaju, prema podacima koji su **Guardianu** preneti iz Public Eye-a, britanski naftni majors BP je takođe izvezao u Ganu dizel gorivo sa visokim sadržajem sumpora. List, doduše, napominje da u svemu ovome nema ničega nezakonitog, jer je umešavanje goriva u skladu sa specifičnim pravilima o kvalitetu uvozne države uobičajena praksa. Involvirane kompanije odbacuju bilo kakvu odgovornost i navode da one ispunjavaju zakone u zemljama sa kojima posluju. Public Eye, ipak, kaže da je rezultat svega „arbitražna regulativa“ koja dozvoljava trgovcima i kompanijama proizvođačima goriva da se oslobode jeftinih, prljavih goriva „maksimizirajući profit na teret Afrikanaca“. Erik Solheim, direktor Programa UN za životnu sredinu (UNEP, okarakterisao je ovu praksu kao neprihvatljivu.

Linde odustaje od mega spajanja s Praxairom

FRANKFURT - Nemački proizvođač gasa za industriju Linde objavio je u ponedjeljak da odustaje od planiranog spajanja s američkim konkurentom Praxairom, kojim bi se stvorila najveća svetska kompanija u tom sektoru. "Iako je strateški argument u prilog spajanju načelno potvrđen, rasprava o pojedinostima, posebno o aspektima upravljanja, nije dovela do dogovora", napominje se u saopštenju.

Spajanjem dve kompanije Linde bi mogao prestići francuskog konkurenta Air Liquide, najvećeg dobavljača gasa za primenu u industriji u svetu, s procenjenim godišnjim prihodima od preko 30 milijardi dolara. Prodaja gasa glavni je izvor prihoda za tvrtku iz Minhena. Linde zapošljava 64.000 ljudi širom sveta, a Praxair iz Konetiketa 26.000.

Bivši direktor u Gazpromu novi premijer Jermenije

JEREVAN - Jedan od bivših direktora Gazproma Karen Karapetijan (foto) imenovan je u utorak za premijera Jermenije, na mesto Hovika Abrahamjana, koji se povukao sa tog položaja 8. septembra, nemoćan da blokira ekonomski pad države i zaustavi demonstracije u prestonici. Karapetijan (53) je bivši šef nacionalne kompanije za distribuciju gasa Armrosgasprom i bio je gradonačelnik Jerevana od 2010. do 2011. godine. Na položaj premijera dolazi sa mesta zamenika direktora Mezregiongasa, jedinice Gazproma. U 2015. bio je zamenik generalnog direktora još jedne Gazpromove podfirme - Gazprom Energoholdinga. *Reuters* navodi da je Gazprom, preko svoje firme Gazprom Jermenija, u celini vlasnih snabdevačke i distributivne mreže prirodnog gasa i električne energije u toj državi.

U oktobru potpis na Turski tok

MOSKVA - Rusija planira da potpiše u oktobru sporazum sa Turskom o realizaciji izvoznog gasovodnog projekta TurkStream, ili Turski tok, najavio je proteklog vikenda ruski ministar energije Aleksandar Novak. „Međuvladin sporazum i hodogram (realizacije projekta) su trenutno u postupku finalnog usaglašavanja, a proces dogovaranja finalnog teksta je u toku. Planiramo da pređemo na potpisivanje u oktobru“, rekao je Novak, a prenela ruska novinska agencija *RIA*. Operator projekta, Gazprom, saopštio je prošle nedelje da je dobio prva odobrenja od turskog regulatora, što otvara mogućnost prelaska na fazu implementacije projekta.

Партнерство са природом
трајна је ИНВЕСТИЦИЈА

Снага
природе

 СРБИЈАГАС

Vlada FBiH: Inina ponuda za Energopetrol „smešna i bedna“

SARAJEVO - Suvad Osmanagić, savetnik premijera Federacije BiH, nazvao je "smešnom i mizernom" ponudu hrvatske kompanije INA da za svega 4,1 milion KM kupi preostali udeo od 33 odsto sarajevskog Energopetrola (EP). Hrvatska kompanija je već kontroliše 67% EP-a, dok udeo Vlade Federacije iznosi 22%, a ostatak otpada na male deoničare. INA je u javnoj ponudi koju je objavila Sarajevska berza ponudila 2,30 KM po akciji što je 18,40% od nominalne njihove nominalne vrednosti od 12,50 KM.

Osmanagić odgovara u izjavi za **Dnevni Avaz** da Federalna vlada ne samo što neće pristati, nego se neće ni javiti na ovu ponudu. " Po ko će pristati na ovakvu ponudu? Vlada FBiH sigurno neće, a ne verujem da će i ostali akcionari", kaže Osmanagić.

INA i MOL su kao konzorcijum kupili 67% udela u Energopetrolu 2006. godine, plativši za to 37,5 miliona evra. Hrvatska kompanija je u avgustu od MOL-a preuzela 33,5% deonice Energopetrola i tako postala većinski vlasnik firme koja ima najveću distributivnu mrežu u BiH, s više od stotinu benzinskih stanica. Inače, kupovinu udela istražuje Tužilaštvo KS zbog malverzacija i nepoštivanja ugovora, piše **Avaz**.

Crna Gora potpisala: Kreće istraživanje nafte u Jadranu

PODGORICA - Crna Gora je u sredu potpisala sa italijansko-ruskim konzorcijumom Eni-Novatek ugovor o koncesiji za proizvodnju ugljovodonika u crnogorskom podmorju, čime posle sedam godina priprema može da počne istraživanje nafte i gasa na crnogorskoj obali, prenosi portal **Cdm**. "Koristeći norveški sistem, stvorićemo fond za naftu i gas čime ćemo odvajati sredstva za državni budžet", rekao je Đukanović posle potpisivanja dokumenta premijer Milo Đukanović, napominjući da će sav rizik od epiloga istraživanje snositi konzorcijum.

У НАЈБОЉЕМ ИНТЕРЕСУ СРПСКЕ ПРИВРЕДЕ

Привредна комора Србије је независна, савремена и одговорна небуџетска институција, национална асоцијација свих српских привредника која своју традицију, искуство, знање и стручност ставља у службу најбољег интереса својих чланица и српске привреде.

Били смо и остаћемо одговоран партнер и подршка вашем пословању кроз услуге пословног информисања и саветовања, издавања докумената и сертификата, унапређења економске сарадње са иностранством, независног суђења и арбитраже, едукације, као и заступања, заштите и промоције интереса наше привреде у земљи и свету.

www.pks.rs

ПРИВРЕДНА
КОМОРА
СРБИЈЕ

WPCSERBIA

NEDELJA - Deo izdavačke delatnosti NNKS

Autor, urednik, dizajn: Dušan Daković

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave